

Sygn. akt I C 3305/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 lipca 2017r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anita Wolska

Protokolant: Monika Koza

po rozpoznaniu w dniu 04 lipca 2017r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G.**

przeciwko **R. M.**

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 3305/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 20 października 2015r. powód B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanego R. M. kwoty 12.254,83 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 12.100,18 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 09 lutego 2009r. pozwany zawarł z (...) Bankiem S.A. umowę kredytu gotówkowego nr (...). Podał, że wobec braku spłaty zadłużenia, wierzytelność wynikająca z umowy została sprzedana na jego rzecz na mocy umowy sprzedaży wierzytelności zawartej w dniu 31 maja 2011r.

W dalszej kolejności podał, że nabył wierzytelność w łącznej kwocie 9.457,79 zł, w tym: 7.172,74 zł z tytułu kapitału, 1.731,40 zł z tytułu odsetek umownych naliczanych przez Bank w wysokości zgodnej z treścią zawartej z pozwanym umowy kredytu gotówkowego w okresie od dnia jej zawarcia do dnia sprzedaży wierzytelności na jego rzecz, 399 zł tytułem kosztów poniesionych przez bank w związku z monitoringiem płatności oraz tytułem kosztów działań windykacyjnych, kwoty 154,65 zł tytułem zasądzonych i niewyegzekwowanych przez poprzedniego wierzyciela kosztów procesu związanych z opatrzeniem bankowego tytułu egzekucyjnego sądową klauzulą wykonalności oraz kosztów postępowania egzekucyjnego. Powód zauważył, że zawierając umowę, z której wynika dochodzone pozwem roszczenie pozwany zgodził się na wszystkie postanowienia umowy, w tym na warunki dotyczące naliczania odsetek oraz kosztów monitoringu i czynności windykacyjnych. Ponadto wskazał, że opisane powyżej koszty nie stanowią kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim. Powód pokreślił, że na podstawie zawartej przez pozwanego umowy kredytu gotówkowego

oraz umowy sprzedaży wierzytelności zawartej z poprzednim wierzycielem, powód od dnia nabycia wierzytelności kontynuował naliczanie odsetek za opóźnienie według ustawowej stopy w spłacie wymagalnego kapitału i na dzień wniesienia pozwu zaległość pozwanego z tego tytułu wynosiła 3.430,46 zł. W dalszej części powód podał, że łączna wysokość zadłużenia pozwanego na dzień 24 sierpnia 2015r. stwierdzona wyciągiem z ksiąg rachunkowych wynosi 6.539,32 zł tytułem kapitału, 5.161,86 zł z tytułu odsetek, 553,65 zł tytułem kosztów. Powód podkreślił, że cała kwota zadłużenia jest wymagalna. Jednocześnie podał, że dokonał kapitalizacji odsetek należnych na dzień wniesienia pozwu, w związku z czym domaga się zasądzenia na jego rzecz dalszych odsetek za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.(k. 3-3v).

Pozwany w odpowiedzi na pozew z dnia 19 sierpnia 2016r. (k.10-11) wniósł o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu swojego stanowiska zakwestionował wysokość dochodzonego roszczenia, a przede wszystkim brak sposobu wyliczenia dochodzonych odsetek, które wyniosły około 1/3 wysokości pożyczonej kwoty i w jego ocenie przewyższają odsetki maksymalne, co jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i przepisami chroniącymi konsumentów. Jednocześnie zakwestionował dołączone do pozwu dokumenty, które uznał za nieczytelne i uniemożliwiające odniesienie się do ich treści.

W piśmie z dnia 10 listopada 2016r. (k.14-18) w ustosunkowaniu się do niniejszej odpowiedzi na pozew powód zgłosił wnioski dowodowe m.in. o przeprowadzenie dowodu z dokumentów z akt sprawy IX Co 8051/10. Co do zakwestionowanej wysokości roszczenia podniesiono, iż wszystkie składowe zadłużenia składają się na zadłużenie wskazane w wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda, zaś wysokość zadłużenia na dzień cesji obrazuje wyciąg z załącznika do umowy cesji wierzytelności, powołał się na sporządzone rozliczenie wierzytelności wskazujące poszczególne składowe dochodzone pozwem, dołączone do niniejszego pisma. Jednocześnie wskazano, iż z informacji uzyskanej od poprzedniego wierzyciela wynika, iż wypowiedzenie umowy zostało dokonane w dniu 12 kwietnia 2010r., a w okresie od marca 2009r. do maja 2011r. dokonano wpłat na łączną kwotę 1.819,75 zł, które zostały uwzględnione w dołączonym rozliczeniu wierzytelności. Jednocześnie zgłoszono wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność ustalenia wysokości dochodzonego pozwem roszczenia. Podniesiono, iż bankowy tytuł wykonawczy na etapie nadawania mu sądowej klauzuli wykonalności oraz w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego nie był kwestionowany przez pozwanego, a złożony wyciąg z ksiąg rachunkowych jako dokument prywatny jest wiarygodny i rzetelny.

Natomiast pozwany w piśmie z dnia 02 lutego 2017r.(k.38-39) podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko, zakwestionował moc dowodową złożonego do akt wyciągu z ksiąg rachunkowych oraz umowy cesji wierzytelności, do której nie dołączono dowodu zapłaty za oba pakiety wierzytelności, powołując się na prekluzję dowodową i brak tym samym możliwości przedłożenia dowodów w tym zakresie bez spowodowania zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Powołał także szereg innych okoliczności np. dotyczących ubezpieczenia kredytu, rozbieżności w datach umowy sprzedaży wierzytelności, braku wykazania, iż powód jest uprawniony do nabywania wierzytelności wobec osób fizycznych w świetle ustawy z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, co może skutkować nieważnością przedmiotowej umowy jako sprzecznej z ustawą.

W kolejnym piśmie strony powodowej z dnia 03 marca 2017r. (k.44-46) powód podtrzymał także swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Zarzucił pozwanemu prowadzenie polemiki i odniósł się do zarzutu prekluzji dowodowej. Przywołując art. 227 k.p.c. powód podniósł, iż potrzeba powołania się na zgłoszone wnioski dowodowe powstała po złożeniu odpowiedzi na pozew. Nadto w ocenie powoda złożone dokumenty potwierdzają że dzień przeniesienia pakietu wierzytelności A nastąpił w dniu 31 maja 2011r. i zbędne jest dołączanie dowodu zapłaty ceny, która to informacja stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa. Natomiast w kwestii ubezpieczenia kredytu to na pozwanym ciążył obowiązek zgłoszenia ewentualnej szkody i przeznaczenia odszkodowania na spłatę zobowiązania, a takich dowodów pozwany nie przedstawił.

W kolejnym piśmie z dnia 29 marca 2017r. (k.52-53) pozwany podtrzymał swoje stanowisko w sprawie, nie dzieląc argumentacji strony powodowej, akcentując, m.in. iż wyciąg z załącznika do umowy cesji wierzytelności nie określa w skład którego P. wchodzi wierzytelność dochodzona w stosunku do niego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 09 lutego 2009r. pozwany R. M. podpisał z (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę kredytu gotówkowego Nr (...). Jak wynika z jej treści bank udzielił na jego wniosek kredytu gotówkowego z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne oraz opłacenia kosztów wskazanych w pkt 2,3 i 4 w kwocie 8.250,14 zł, która obejmowała: 1/ kwotę wnioskowaną 6.016,00 zł, 2/ opłatę przygotowawczą w kwocie 200,00 zł, 3/ prowizję w kwocie 212,51 zł, 4/ opłaty z tytułu ubezpieczenia na rzecz (...) w kwocie 1.821,63 zł. Po zawarciu niniejszej umowy pozwanemu została przy uwzględnieniu powyższych potrąceń przekazana kwota 6.016,00 zł pomniejszona o kwotę 16 zł z tytułu kosztów realizacji przekazania środków za pośrednictwem poczty. Z treści umowy, jej § 3 wynika, iż w dniu zawarcia umowy oprocentowanie kredytu wynosi 13,99 % w stosunku rocznym. Jest ono stałe, a łączna kwota odsetek wyliczona wg w/w stawki za cały okres kredytowania wynosi 2.569,54 zł. Z zastrzeżeniem ust.2, iż w przypadku zmiany wysokości odsetek maksymalnych określonych przepisami prawa w taki sposób, że stopa oprocentowania kredytu stanie się wyższa niż w/w odsetki maksymalne, wysokość oprocentowania ulegnie obniżeniu, co spowoduje zmianę kwoty odsetek za okres kredytowania. Zaś w ust. 5 wskazano, iż bank pobiera przez cały okres kredytowania opłatę za obsługę kredytową w wysokości 0,30 % kwoty kredytu udzielonego lecz nie więcej niż 15,00 zł od każdej raty. Zgodnie z § 4 ust.1 umowy kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kredytu wraz z odsetkami i opłatą za obsługę kredytową w 48 ratach do 09 każdego kolejnego miesiąca, począwszy od 09 marca 2009r. wysokość pierwszej raty wynosi 240,41 zł , a pozostałych rat po 240,41 zł każda. Ust. 2 Ostateczny termin spłaty kredytu przypada na 09 lutego 2013r. Ust.3 spłaty będą dokonywane na rachunek nr (...) w (...) Banku S.A. lub rachunek, którego numer będzie wskazany na blankiecie spłat przesłanym do kredytobiorcy przesyłką pocztową. W niniejszej umowie w jej § 5 znalazł się zapis o możliwości odstąpienia od niniejszej umowy przez kredytobiorcę z odwołaniem się do Ogólnych Warunków do Umowy. Nadto w § 8 zapis, iż kredytobiorca przyjmuje do wiadomości, że jeżeli nie wywiąże się z postanowień zawartej Umowy, Bank będzie mógł dochodzić na podstawie złożonego poniżej oświadczenia swoich wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym, prowadzonym według przepisów kodeksu postępowania cywilnego z całego majątku kredytobiorcy. Postępowanie prowadzone będzie z pominięciem fazy sądowego postępowania rozpoznawczego po nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności przez sąd. Bank będzie miał prawo objąć bankowym tytułem egzekucyjnym całą kwotę zadłużenia wynikającego z Umowy, w tym odsetki i koszty związane z realizacją Umowy oraz wszelkie koszty związane z windykacją należności Banku, maksymalnie do kwoty wskazanej w oświadczeniu, o którym mowa w ust.2. Ust.2 Kredytobiorca oświadcza, iż w zakresie roszczeń Banku wynikających z Umowy poddaje się na podstawie art. 97 ust.1-2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo Bankowe (Dz.U. Nr 140, poz.939 z późn. Z,m.) egzekucji prowadzonej przez Bank według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

W dniu 14 lipca 2010r. bank wystawił bankowy tytuł wykonawczy z zadłużeniem kredytobiorcy – pozwanego na kwotę 8.568,70 zł.

W dniu 22 lipca 2010r. bank złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności powyższemu tytułowi. Następnie w dniu 08 listopada 2010r. wniosek o wszczęcie egzekucji, załączając bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności w sprawie IX Co 8051/10.

Dowód:

- **kopia umowy z z 09.02.2009r. k.11-11v,**
- **kopia bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 14.07.2010r. k.19,**
- **kopia wniosku z 22.07.2010r. k.20,**
- **kopia wniosku z 8.11.2010r. wraz z potwierdzeniem odbioru k.21-23**

W dniu 26 kwietnia 2011r. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. zawarł z powodem B. (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w G. umowę sprzedaży wierzytelności, na mocy

której pierwotny wierzyciel sprzedał powodowi P. wierzytelności A i P. wierzytelności B z zastrzeżeniem postanowień punktu 2.3 i 2.4. Zgodnie z treścią pierwszego z punktów – „Przeniesienie Wierzytelności objętych P. Wierzytelności A następuje z dniem dokonania przez Fundusz pełnej płatności , o której mowa w punkcie 3.6. Za dokonanie płatności Strony uznają datę wpływu środków na rachunek (...) Banku wskazany w punkcie 3.6”. Natomiast zgodnie z treścią drugie ze wskazanych punktów – „Przeniesienie Wierzytelności objętych P. Wierzytelności B następuje z dniem 26 października 2011r. pod warunkiem dokonania pełnej płatności , o której mowa w punkcie 3.6. Na wniosek Kredy Banku przeniesienie Wierzytelności objętych P. Wierzytelności B może nastąpić przed wskazanym dniem, a Fundusz jest zobowiązany taki wniosek zaakceptować. Strony wówczas ustalą nowy termin przeniesienia P. Wierzytelności B w formie aneksu do Umowy”. Zgodnie zaś z punktem 3.6 W terminie do 31 maja 2011r. Fundusz zobowiązuje się dokonać płatności na poczet Ostatecznej Ceny za P. Wierzytelności A oraz na poczet Ostatecznej Ceny za P. Wierzytelności B w kwocie XXXXX, ustalonej w punkcie 3.1, na rachunek Bankowy (...) Banku (który został wskazany w treści tej umowy).

Strony przyjęły wyciąg istotnych postanowień Umowy niezbędnych do wykazania ważności i skuteczności cesji Wierzytelności wraz z załącznikiem stanowiącym wyciąg z listy Wierzytelności objętych P. Wierzytelności A i P. Wierzytelności B. Z adnotacji na wyciągu dokonanej przez asesora notarialnego wynika, iż dnia 14 listopada 2011r. poświadczono, iż niniejszy dokument podpisały w jego obecności przedstawiciele stron niniejszej umowy w osobie K. B. oraz M. K.(przedstawiciele nabywca) oraz Z. K. i P. S. (przedstawiciele zbywca).

Uprzednio strony zawarły dwa aneksy do niniejszej umowy: w dniu 21 czerwca 2011r. oraz w dniu 14 listopada 2011r. z notarialnie poświadczonymi podpisami przedstawicieli stron umowy. Z treści pierwszego z nich wynika, iż z dniem 31 maja 2011r. powód nabył od banku (...) A, w skład którego wchodziły wierzytelności wymienione w Załączniku nr 1 do Aneksu wg stanu na koniec dnia poprzedzającego Dzień przeniesienia. Ostateczny skład i wartość P. Wierzytelności A będąca przedmiotem zbycia przez Kredy Bank na rzecz Funduszu wyszczególniona jest w Załączniku Nr 1 do Aneksu. Zaś z treści drugiego z nich wynika, iż z dniem 26 października 2011r. powód nabył od banku (...), w skład którego wchodziły wierzytelności wymienione w Załączniku nr 1 do Aneksu wg stanu na koniec dnia poprzedzającego Dzień przeniesienia. Ostateczny skład i wartość P. Wierzytelności B będąca przedmiotem zbycia przez Kredy Bank na rzecz Funduszu wyszczególniona jest w Załączniku Nr 1 do Aneksu.

(...) Bank S.A. wydał zaświadczenie, iż powód dokonał przelewu X kwoty zł jako płatność ceny nabycia wierzytelności zgodnie z umową z 26 kwietnia 2011r.

Został sporządzony wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 26 kwietnia 2011r. i podpisany przez specjalistę ds. S. –A. w osobie E. G.. Z jego treści wynika, iż pozwany (do sprawy (...)) posiada łączne zadłużenie na kwotę 9.457,79 zł na dzień 31 maja 2011r.

Powód pismem z dnia 13 września 2011r. zawiadomił pozwanego o przelewie wierzytelności t.j., iż on jest uprawniony do otrzymania spłat z tytułu wierzytelności wynikającej z umowy kredytu gotówkowego z dnia 09 lutego 2009r.nr (...). W tej samej dacie skierował pismo do pozwanego wzywające do zapłaty z tego tytułu kwoty 9.549,64 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową.

Postanowieniem z dnia 09 kwietnia 2013r, komornik w sprawie KM 5131/10 prowadzonej na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności w sprawie IX Co 8051/10 umorzył postępowanie jako częściowo skuteczne.

Pismem z dnia 26 kwietnia 2013r. powód poinformował o zamiarze skierowania sprawy do sądu w maju 2013r.

W dniu 24 sierpnia 2015r. sporządzono wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda ,z którego treści wynika, iż z tytułu cesji wierzytelności z umowy kredytu gotówkowego z dnia 09 lutego 2009r. zawartej z (...) Bank S.A. wartość wierzytelności przysługującej wobec pozwanego (nr konta (...)) wynosi 12.254,83 zł, w tym kwota 6.539,32 zł z tytułu kapitału, kwota 5.161,86 zł z tytułu odsetek oraz kwota 553,65 zł z tytułu kosztów.

Dowód:

- **wierzytelna kopia wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 26.04.2011r. r. k.13, k.31**
- **wyciąg z załącznika do w/w umowy k.12,**
- **wyciąg z ksiąg rachunkowych z 24.08.2015r. k.4,**
- **wierzytelna kopia postanowienia z 09.04.2013r. k.25-25v,**
- **kopia zawiadomienia z 13.09.2011r. k.26,**
- **kopia wezwania z 13.09.2011r. k.27,**
- **kopia informacji z 13.09.2011r. k.28,**
- **kopia pisma z 26.04.2013r. k.29,**
- **wierzytelne kopie aneksów k.31v-32,**
- **wierzytelna kopia zaświadczenia k.47.**

Sąd zważył, co następuje:

Wytoczone w niniejszej sprawie powództwo okazało się nieuzasadnione jako niewykazane co do zasady. Tym samym zbędnym było jego weryfikowanie w drodze postępowania dowodowe co do wysokości przez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości na okoliczność ustalenia wysokości dochodzonego pozewem roszczenia.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 509 i następne k.c.

Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Przelew jest umową, z mocy której wierzyciel – cedent przenosi na nabywcę – cesjonariusza wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika. W wyniku cesji przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew, a więc ze wszystkimi związanymi z nią prawami i brakami. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia (Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania – część ogólna, Warszawa 2008, s. 367; W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania..., s. 358; H. Ciepla (w:) Komentarz..., s. 587; L. Stecki (w:) Kodeks..., s. 504; K. Zagrobelny (w:) Kodeks..., s. 918). W wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, LEX nr 52661).

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (w brzmieniu obowiązującym w dacie zawierania przez strony umowy o kredyt, tj. w dniu 09 lutego 2009 r.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na

ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W ocenie sądu strona powodowa nie wykazała istnienia wierzytelności wobec pozwanego i jej wysokości oraz nie udowodniła faktu nabycia wierzytelności w dochodzonym w sprawie zakresie. Podkreślić bowiem należy, iż uregulowany w art. 509 k.c. przelew wierzytelności należy do czynności prawnych rozporządzających, bowiem przenosi na nabywcę wierzytelność przysługującą zbywcy, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Podkreślić należy, że warunkiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie tego prawa. Aby wierzytelność mogła być przedmiotem przelewu, musi być w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Judykatura przyjęła, że oznaczenie wierzytelności to wskazanie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Elementy te w momencie zawierania umowy przelewu powinny być oznaczone lub przynajmniej oznaczalne. Natomiast do chwili przejścia wierzytelności z majątku zbywcy do majątku nabywcy winno nastąpić dokładne sprecyzowanie pozostałych elementów stosunku zobowiązaniowego, w ramach którego istnieje zbywana wierzytelność (wyrok SN z dnia 11 maja 1999 r., III KKN 423/99, Biul. SN 2000/1/1).

Powód powołał się na zawarcie umowy kredytu gotówkowego przez pozwanego i pierwotnego wierzyciela. Podnosił również, że pozwany nie wywiązał się z obowiązków nałożonych na niego umową, w szczególności nie zwrócił kwoty kapitału w pełnej wysokości. Powód podnosił także, iż wierzytelność banku wobec pozwanego została zbyta na rzecz powodowego funduszu sekurytyzacyjnego. Ustalenie prawdziwości tego twierdzenia miało w toku sprawy kluczowe znaczenie dla stwierdzenia istnienia legitymacji procesowej czynnej B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G.

Stan faktyczny w rozpoznawanej sprawie Sąd ustalił jedynie na podstawie dowodów z dokumentów, które w okrojonym zakresie przedstawił powód t.j. m.in. w oparciu o wyciąg z ksiąg rachunkowych oraz wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności, aneksów oraz umowę kredytową. W tym miejscu należało wskazać, że materialnoprawny ciężar rozkładu ciężaru dowodu reguluje norma art.6 k.c. stanowiąca, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należało wskazać, iż w toku postępowania nie został ustalony fakt zbycia przedmiotowej wierzytelności stronie powodowej przez (...) Bank S.A. Pozwany zakwestionował legitymację procesową strony powodowej, zatem na stronie powodowej ciążył obowiązek udowodnienia nabycia wierzytelności wynikającej z umowy bankowej z dnia 09 lutego 2009r. Strona powoda wniosła o dopuszczenie dowodu z „wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 26 kwietnia 2011r.”, jednak z dokumentu tego nie wynikało, by przedmiotem sprzedaży była wierzytelność kredytodawcy względem pozwanego wynikająca z umowy z dnia 09 lutego 2009 r. Umowa przelewu określając przedmiot sprzedaży odsyła do załączników. W aktach sprawy znajduje się wydruk zatytułowany „wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 26 kwietnia 2011r.”, nie mający jednak żądanej mocy dowodowej (nie jest opatrzony podpisami osób uprawnionych do reprezentacji (...) Banku S.A.); nie wiadomo jakie znaczenie nadać podpisowi i pieczęci specjalisty ds. S. E. G..

Stosownie do art. 129 § 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa. Stosownie zaś do treści art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2013r. Nr 10, poz.65 ze zmianami) radca prawny ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis radcy prawnego, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie - również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) radca prawny stwierdza to w poświadczeniu. Wyżej wymieniony dokument został opatrzony jedynie podpisem (nieczytelny) oraz pieczęcią ze wskazaniem

imienia i nazwiska przywołanej powyżej osoby, codo której nie wiadomo jaki faktycznie podmiot reprezentuje i z jakiego tytułu..

W doktrynie prawa procesowego, zgodnie z dominującym poglądem, nie budzi wątpliwości twierdzenie, że elementem konstytutywnym dla istnienia obydwu dokumentów (prywatnego i urzędowego), na gruncie prawidłowej wykładni przepisów kpc, jest podpis. Niektórzy komentatorzy uznają wszakże, że podpis decyduje jedynie o wartości dowodowej konkretnego dokumentu (np. W. B., T. E.). Niezależnie jednak od tego, który z powyższych poglądów uznać za bardziej przekonujący, w obydwu kluczowe znaczenie odgrywa podpis. W tym miejscu podkreślenia wymaga również fakt, że kodeks cywilny w swoim art. 60 przewiduje możliwość złożenia oświadczenia woli w formie elektronicznej, jednakże w kontekście istotnej w sprawie wartości dowodowej takiego oświadczenia, kluczowe znaczenie ma przepis art. 78 § 2 k.c., w myśl którego oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej. A zatem ustawodawca kieruje do przepisów o zwykłej formie pisemnej (art. 78 § 1 k.c.), gdzie sytuacja jest klarowna, tzn. jeżeli nie ma podpisu (w tym wypadku bezpiecznego podpisu elektronicznego), to takie oświadczenie woli posiada formę zwykłą, czyli tak jakby zostało złożone ustnie (lub też w sposób dorozumiany). Takie znaczenie można finalnie przypisać omawianemu „wyciągowi z załącznika...”.

Z przepisów powyższych wynika, że moc dowodową ma jedynie kserokopia dokumentu poświadczona za zgodność. W świetle przepisów kpc i orzecznictwa Sądu Najwyższego przez dokument rozumie się jego oryginał, a wyjątki, kiedy oryginał może być zastąpiony przez odpis (kserokopię), określa ustawa. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Mieści się ona w stosowanym w kpc pojęciu odpisu, (jako odwzorowanie oryginału), jednak poświadczenie jej zgodności z takim oryginałem mieści w sobie jednocześnie oświadczenie strony o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Zwykła odbitka ksero (to jest odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała (T. Żywnowski, Komentarz do art. 129 Kodeksu postępowania cywilnego, Wyd. LEX, 2011). Kserokopia dokumentu nie poświadczona za zgodność z oryginałem w sposób wskazany art. 129 § 2 kpc, nie ma zatem mocy dowodowej i nie może stanowić podstawy do dokonywania ustaleń faktycznych. Zgodnie z wyrokiem SN z dnia 3 października 2008 r. (I CSK 62/08, nie publ.) z [art. 129 kpc](#) wynika, że jeżeli strona powołuje się w pozwie na dowód z dokumentu musi się liczyć z tym, że będzie obowiązana złożyć w Sądzie oryginał dokumentu i to nie tylko wtedy, gdy nie złożyła jego odpisu, ale także wtedy, gdy jego odpis był załącznikiem pisma. Obowiązek ten powstaje z chwilą zgłoszenia przez stronę przeciwną żądania złożenia dokumentu w oryginale (lub zakwestionowania tego złożonego). Obowiązek ten może powstać także w wyniku zarządzenia Sądu (art. 248 § 1 kpc). Powtórzyć należy zatem raz jeszcze, iż dokument mający, wg powoda, wykazać fakt nabycia przedmiotowej wierzytelności nie została potwierdzony w prawidłowy sposób za zgodność z oryginałem, co wyklucza powoływanie się na jego autentyczność i pochodzenie z wyciągu z jednego z interesujących w sprawie elementów nabytej przez powoda wierzytelności. Nadto dwa zawarte do przedmiotowej umowy aneksy również powołują się na załączniki, których brak w aktach sprawy.

Podsumowując stwierdzić należy, że strona powodowa pozostaje w błędnym przekonaniu, że przedstawione przez nią środki dowodowe były przy prezentowanym przez pozwanego stanowisku wystarczającymi dla wykazania, że funduszowi przysługuje dochodzona pozwem wierzytelność.

Na tle powyższych rozważań należało dodać, że dokument zatytułowany „Wyciąg z ksiąg rachunkowych na dzień 24.08.2015r.” podpisany został przez Pełnomocnika N. N.. Uwierzytelniona kopia pełnomocnictwa została złożona do akt sprawy.

Również ten dokument jako dokument prywatny nie korzystał z domniemań związanych z mocą dokumentu urzędowego. W ocenie sądu wyciąg z ksiąg funduszu ma moc jedynie dokumentu prywatnego, a przez to nie przesądza przejścia wierzytelności na rzecz strony powodowej. W tym miejscu wskazać należy jedynie krótko na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 r. (P 1/10), stwierdzającego niekonstytucyjność art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych w części, w jakiej nadawał moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym

prowadzonym wobec konsumenta, a mianowicie jego niezgodność z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (OTK-A 2011/6/53, Dz.U.2011/152/900).

Uznać należało, że strona powodowa, nie przedkładając załącznika do przedmiotowej umowy w formie oryginału lub odpisu poświadczonego za zgodność z oryginałem, nie zadbała o zachowanie formy czynności, która umożliwiłaby sprostanie regułom postępowania dowodowego. Za dowód nabycia wierzytelności dochodzonej pozwem nie mógł być też uznany wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu bowiem jest on dokumentem sporządzonym w sposób jednostronny przez stronę powodową. Dysponowanie przez stronę powodową odpisami bankowego tytułu wykonawczego wystawionego przez rzekomego zbywcę wierzytelności, umowy kredytu czy też czynności komornika podjętych w postępowaniu egzekucyjnym stanowi tylko uprawdopodobnienie nabycia wierzytelności, a nie tego udowodnienie. Za koniecznością niebudzącej wątpliwości wykazania nabycia nieruchomości przemawia także fakt, że uwzględnienie pozwu spowodowałoby funkcjonowanie w obrocie prawnym tytułów wykonawczych przeciwko pozwanemu i mogłoby prowadzić do sytuacji, w której zarówno strona powodowa jak i kredytodawca będą dochodzić od pozwanego zaspokojenia należności z tytułu kredytu.

W konsekwencji braku domniemań służących dokumentom urzędowym, ocena przedstawionych przez stronę powodową dokumentów, jako dokumentów prywatnych, zwalniała stronę pozwaną z konieczności przeprowadzenia dowodu negatywnego, tj. obalenia twierdzeń strony powodowej, wywodzonych przez niego z tych dokumentów. Podkreślić należy bowiem, iż, zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Stosownie zaś do art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, stąd też - co do zasady - w postępowaniu cywilnym to powód powinien udowodnić istnienie dochodzonej wierzytelności, okoliczności jej powstania oraz wysokość. Mając na uwadze powyższe, strona powodowa nie wykazała autentyczności przedstawianych przez siebie dokumentów, a co za tym idzie, nie była w stanie wykazać istnienia swojego roszczenia.

Konkludując, uznać należało, że przelew przysługującej bankowi w stosunku do pozwanego wierzytelności nie został stwierdzony pismem (wykazany), a tego wymagał przepis art. 511 k.c., co wykluczało uwzględnienie powództwa, jako nieudowodnionego. Strona powodowa nie wykazała zatem istnienia wierzytelności wobec pozwanego i jej wysokości oraz nie udowodniła faktu nabycia wierzytelności w dochodzonym w sprawie zakresie. Jednakże w tym miejscu zaznaczenia wymaga, iż w zakresie udowodnienia wysokości roszczenia był zgłoszony dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, ale nieudowodnienie przez powoda racji procesowych co do samej zasady czyniło przeprowadzenie tego dowodu zbędnym.

Takie ustalenia Sądu stanowiły więc podstawę do oddalenia powództwa.

SSR Anita Wolska

I C 3305/15

ZARZĄDZENIE

Dnia 21 lipca 2017r.

1. odnotować,
2. odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć pełn. powoda
3. przedłożyć akta z apelacją lub za 30 dni.

SSR Anita Wolska